

Tillatelse

FOR

Glåmdal Kraftlag

TIL Å FORETA REGULERINGER I BRØDBØLVASSDRAGET

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 5. SEPTEMBER 1975)

Ved kongelig resolusjon 5. september 1975 er bestemt:

- «1. I medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 gis Glåmdal Kraftlag tillatelse til å foreta reguleringer i Brødbølvassdraget på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets foredrag av 5. september 1975.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med utkast inntatt i ovennevnte foredrag, som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for Glåmdal Kraftlag til å regulere Brødbølvassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 5. september 1975.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringene eller blir medeier i anleggene, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfalleieres andeler i anleggene staten uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte anlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vasskraften som ved reguleringene tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 1,50 pr. nat.-hk.

Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 7,00 pr. nat.-hk.

Etter 10 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringene antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringene innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å betale de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som

skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 9 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette, avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

5.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

6.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Opprydding må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg som forutsettes å bli permanente skal planlegges med dette for øye. Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten departementets samtykke.

7.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vassslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 10 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

8.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse

finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

9.

De norske vannfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

10.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper eller utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapslige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart. Så fremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i henhold til lov av 29. juni 1951 nr. 3, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsene i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

11.

De partier av isen på magasinene som blir farlig svekket markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten innsirkles de svekkede partier med et tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom.

Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflaten på mellom 0,5 og 1 m.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne

benyttes av almenheten med mindre departementet treffer annen bestemmelse.

13.

Konsesjonæren skal være pliktig til på passende steder å utføre og vedlikeholde åletrapper etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Dersom departementet bestemmer det, plikter konsesjonæren videre:

- a) å sette ut yngel og/eller settefisk (herunder også flerårig fisk) av det antall, de arter, størrelse, kvalitet og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes, og
- b) å bekoste vilt- og fiskeribiologiske undersøkelser av de vilt- og fiskepopulasjoner som berøres av utbyggingene.

14.

Konsesjonæren skal være pliktig til å betale til en dannendes fløtningsforening i vassdragets svenske del (Bogsälven m. v.) de omkostninger som er nødvendig for trevirkets utfløtning i Varalden, dog bare i den utstrekning disse omkostninger er foranlediget ved at vannstanden i denne sjø i fløtningstiden senkes til et lavere nivå enn +1,8 m på vannstandsmerket ved sjøens utløp, tilsvarende +209,30 m i det for reguleringen brukte høydesystem.

15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelse av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av vedkommende departement.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 7, 9 eller 15 første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake eller til at enkelte deltakeres rett til å bruke reguleringsvatn faller bort, i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12, post 17, annet og tredje ledd.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for reguleringsdammene i Brødbølvassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 5. september 1975.)

1.
Reguleringsgrensene er følgende:

	Øverste	Nederste	Reg.høyde
I Møkeren	176,00	174,00	2,0 m
I Varalden . . .	210,00	203,00	7,0 m
I Øyersjøen . .	256,00	252,00	4,0 m

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker ved de enkelte dammer. Merkene skal godkjennes av det offentlige.

2.
Fra det tidspunkt av året da fløting til Sverige påbegynnes gjennom dammen ved utløpet av Møkeren og til og med den 25. juli skal det fra Møkeren slippes en vannmengde av minst 4,5 m³/sek. i middeltall pr. døgn.

I de år det ikke foregår fløting til Sverige gjennom nevnte dam skal det fra Møkeren slippes minst 4,5 m³/sek. i middeltall pr. døgn, dog først fra det tidspunkt det kreves av Jösseälvens flottningsforening av hensyn til fløtingen i det nåværende første distrikt av Jösseälvens flottled, og bare ut juni måned.

3.
I tiden 1. desember til 31. mars slippes inntil 8 m³/sek. i middeltall pr. døgn. Til andre tider av året enn de som er nevnt i pkt. 2, skal det slippes minst 2,5 m³/sek. i middeltall pr. uke, dog ikke mere enn naturlig tilløp.

Ved uttappingen tas hensyn til at isforholdene på magasinene påvirkes minst mulig, og i denne hensikt tappes først Øyersjøen, deretter Varalden og sist Møkeren. Tapping av nedenforliggende magasin må hele tiden minst tilsvare tilført magasin vann.

4.
De vannmengder som er nevnt i pkt. 2 og 3 skal bestemmes ved hjelp av en automatisk registrerende vannstandsmåler ved Holmen bru som ikke påvirkes av fløtningsvirket eller annet hinder i vassdraget. Avløpskurve skal opprettes og skal angi forholdet mellom vass-

føringen og de vannstander som vannstandsmåleren registrerer.

5.
Når hensyn til fløting i vassdraget ikke krever annen manøvrering, skal — så lenge vannstanden i fyllingstiden ikke har nådd 0,5 m under høyeste regulerte vannstand i Varalden og Møkeren — den samlede tapping av tilsig til magasinene ikke overstige 2,5 m³/sek. Heller ikke bør nevnte vannstandsgrense overskrides i noen av magasinene i tidspunktet omkring 1. april.

6.
Når vannstanden under vårflommen er stigende, skal det med hensyn til Møkeren og Varalden iakttas at senest når vannstanden er steget til 0,3 m under øvre reguleringsgrense slipping av endel av tilløpet påbegynnes og foretas på en slik måte at avløpet fra Møkeren økes suksessivt og jevnt samt at øvre reguleringsgrense så vidt mulig ikke når før tilløpet er begynt å avta. Slik slipping behøver dog ikke å finne sted hvis det er sannsynlig at magasinet ikke blir fylt under vårflommen.

Også under andre flommer bør slippingen fra Møkeren og Varalden foretas på en slik måte at plutselige variasjoner i avløpet fra Møkeren unngås.

Vannslippingen under flom skal skje slik at avløpet fra Møkeren så vidt mulig ikke blir større enn det ville ha vært hvis reguleringen ikke var blitt gjennomført. I den anledning skal, når reguleringsmagasinene er fulle og tilløpet til disse er stigende, flomløpene åpnes etter hvert, dog ikke mere enn:

I Møkeren inntil 12,5 m av nåleløpet
I Varalden inntil 8,5 m av nåleløp som har høyeste terskel
I Øyersjøen inntil 0,7 m av det regulerbare flomløp.

7.
Jösseälvens Flottningsforening og eieren av dammen ved Helgeboda skal underrettes straks

hver gang det iverksettes flomslipping fra Møkeren eller det foretas vesentlig endring i slippingen.

8.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Over manøvreringen av dammene ved Møkerens og Varaldens utløp samt vannstandene i disse sjøer skal det føres protokoll som sammen med diagram over de registrerte vannstander ved Holmen bru skal være tilgjengelige for interessenter i Jösseälven. Interessenter i Bogsälven skal ha adgang til protokollen for så vidt angår vannstanden i Varalden.

Også over manøvreringen av dammen for Øyersjøen, samt over vannstandene i disse skal det føres protokoll.

Det observeres og noteres også om det forlanges nedbørmengder, temperatur, snødybder m. v. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollene som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

9.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.